

ВІДГУК
офіційного опонента
на дисертаційну роботу Тетяни Володимирівни Герасименко
на тему: «Інноваційний розвиток регіональної туристичної інфраструктури в
умовах трансформації економіки»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна
економіка

Актуальність теми. Сучасний розвиток туризму все більшою мірою визначається не окремими інфраструктурними об'єктами, а здатністю дестинації формувати цілісний, доступний і конкурентоспроможний туристичний продукт. Транспортне сполучення, засоби розміщення і харчування, культурно-дозвілєві об'єкти, цифрові сервіси, інформаційне та безпекове забезпечення безпосередньо впливають на туристичні потоки, тривалість перебування, якість обслуговування та економічну результативність туристичної діяльності.

Для України значення цих питань істотно зросло в умовах повномасштабної війни, яка змінила географію туристичного попиту, посилила вимоги до безпеки й доступності та ускладнила функціонування туристичного бізнесу. Відновлення туристичної сфери за таких умов потребує формування адаптивних моделей розвитку дестинацій, орієнтованих на цифровізацію, безбар'єрність, сталість, сервісну якість і нові потреби споживачів.

Доцільним є звернення до досвіду європейських дестинацій, де конкурентоспроможність туристичного продукту все тісніше пов'язується з якістю управління, сталою мобільністю, цифровими сервісами, партнерством і регулюванням туристичних потоків. Водночас різноманітність моделей розвитку потребує не механічного запозичення окремих практик, а визначення тих управлінських рішень, які можуть бути адаптовані до специфіки українських дестинацій.

У цьому контексті дисертаційна робота Герасименко Т.В. є актуальною, оскільки поєднує оцінювання туристичної інфраструктури з аналізом її результативності, управлінської зрілості та обґрунтуванням диференційованих моделей розвитку туристичних дестинацій.

Зв'язок роботи з науковими програмами, темами, планами. Дисертацію виконано відповідно до плану науково-дослідних робіт НТУ «Дніпровська політехніка». Теоретичні та прикладні положення дослідження формувалися в межах тем «Інтеграція України у світовий ринок туристичних послуг» (2016–2020 рр., ДРН 0116U005632), «Соціальна відповідальність у системі підприємницької діяльності» (2020–2023 рр., ДРН 0120U104934), «Поведінкова економіка як основа прийняття управлінських рішень суб'єктами економічних відносин» (2020–2023 рр., ДРН 0120U104935), «Організаційно-економічне забезпечення розвитку туристично-рекреаційних територій на засадах євроінтеграції» (2023–2025 рр., ДРН 0123U102800), НДР «Розвиток

регіональної туристичної інфраструктури в повоєнному відновленні» (2024–2026 рр., ДРН 0124U004717).

Тематика зазначених науково-дослідних робіт засвідчує послідовність формування авторського бачення проблем розвитку туристичної сфери – від питань інтеграції й управлінської поведінки до обґрунтування сучасних моделей розвитку туристичної інфраструктури та дестинацій.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і пропозицій здобувачки. Наукові положення та висновки дисертації є належно обґрунтованими, що забезпечується логічним зв'язком між поставленими завданнями, обраною методологією та одержаними результатами. Важливо, що туристична інфраструктура в роботі досліджується не ізольовано, а у взаємозв'язку з туристичною результативністю, інвестиційним забезпеченням, управлінською спроможністю та стратегічним розвитком дестинацій.

Теоретичну основу дисертації становлять праці українських і зарубіжних учених у сфері економіки туризму, регіонального розвитку, управління туристичними дестинаціями, інноваційної та інвестиційної діяльності. Інформаційна база охоплює нормативно-правові, стратегічні, статистичні, бюджетні та податкові матеріали України, а також дані Eurostat, Європейської комісії, UN Tourism, OECD, World Economic Forum та інших міжнародних джерел, що забезпечило можливість зіставлення українських тенденцій із практиками європейських туристичних дестинацій.

Методологія дослідження є комплексною та функціонально узгодженою. Бібліометричний аналіз і VOSviewer використано для виявлення еволюції наукового дискурсу; контент-аналіз – для дослідження стратегічних документів і моделей управління; композитне оцінювання – для формування системи інтегральних індексів; факторний і кластерний аналіз – для типологізації європейських регіонів; модель «витрати–випуск» – для оцінювання міжгалузевих ефектів; аналіз чутливості, сценарне моделювання та метод Монте-Карло – для перевірки стійкості запропонованих рішень. Кейс-метод забезпечив апробацію окремих положень на рівні територіальних громад.

Перший розділ формує теоретичне підґрунтя дослідження та розкриває еволюцію уявлень про туристичну інфраструктуру й інновації в туризмі. Позитивної оцінки заслуговує хронологізація наукового дискурсу, яка дає змогу простежити перехід від переважно технологічного трактування інновацій до цифрових, платформних, екосистемних і сталих моделей розвитку туристичної діяльності.

У другому розділі запропоновано комплексне оцінювання туристичної інфраструктури регіонів України за матеріально-ресурсною, соціально-еколого-економічною та інноваційно-інклюзивною складовими. Така побудова дозволяє оцінити не лише фізичну наявність інфраструктури, а й умови її функціонування, доступність і здатність забезпечувати сучасні потреби туристів. Перевірка чутливості результатів підсилює обґрунтованість сформованих оцінок.

У третьому розділі туристична інфраструктура розглядається як складова ширшої системи економічних взаємозв'язків. Аналіз інвестиційного забезпечення її транспортних, готельно-ресторанних та культурно-дозвіллевих складових дозволив виявити невідповідності між обсягами вкладених ресурсів і результатами функціонування. Формування інтегрованого сектора «туристична інфраструктура» на основі моделі «витрати–випуск» дало можливість оцінити прямі, непрямі та індуковані ефекти й показати її зв'язок із суміжними видами економічної діяльності.

Суттєвий науковий інтерес становлять результати четвертого розділу. Дослідження 231 регіону ЄС рівня NUTS 2 дозволило виокремити чотири моделі розвитку туристичної інфраструктури та зіставити їх із практиками конкретних туристичних дестинацій. Аналіз Відня, Тіролю, Каталонії, Адріатичної Хорватії, Мальти, Канарських островів, Криту й Алгарве дав змогу порівняти дестинації з різною туристичною спеціалізацією, інфраструктурною забезпеченістю, інтенсивністю туристичних потоків і моделями управління.

Окремої позитивної оцінки заслуговує перехід від оцінювання самої наявності туристичної інфраструктури до аналізу результативності її використання. Система індексів TI, TR, EI, KPB, GM та UMI дозволяє співвіднести інфраструктурний потенціал із туристичною активністю та якістю управлінського середовища. Це створює основу для диференційованого вибору моделей управління туристичними дестинаціями залежно від їх фактичних характеристик.

У п'ятому розділі результати дослідження доведено до рівня організаційно-економічного механізму, який поєднує стратегічний вибір і економічне забезпечення розвитку туристичної інфраструктури. Практично значущим є перехід від оцінювання дестинації до визначення управлінських потреб, вибору пріоритетної та комплементарних стратегій, а також обґрунтування інвестиційної підтримки. Апробація на матеріалах Самарівської та Перещепинської громад Дніпропетровської області підтверджує можливість використання запропонованого підходу на локальному рівні.

У сукупності застосовані методи, інформаційна база, міжнародні порівняння та практична апробація забезпечують належний рівень достовірності одержаних результатів. Дисертація характеризується цілісною логікою дослідження – від теоретичного осмислення туристичної інфраструктури до оцінювання її функціонування, управління та формування стратегічних рішень щодо розвитку туристичних дестинацій. Поставлену мету досягнуто, а сформульовані висновки й рекомендації є аргументованими.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні важливої наукової проблеми щодо розроблення теоретико-методологічних, методичних та прикладних засад інноваційного розвитку регіональної туристичної інфраструктури в умовах трансформації економіки. До основних наукових результатів, одержаних особисто авторкою, належать такі:

Вперше:

– запропоновано просторову типологізацію європейських регіонів за NUTS 2 із виокремленням чотирьох моделей розвитку туристичної інфраструктури (збалансована, трансформаційна, висококонцентрована та інтенсивна) на основі факторно-кластерного аналізу, що дозволило сформувати референтне підґрунтя адаптації європейських моделей управління до умов трансформації економіки України;

– розроблено інтегральний індекс пріоритетності трансформації туристичної інфраструктури (ТPI), який, на відміну від існуючих підходів, поєднує оцінювання інфраструктурного дефіциту (ТІ), управлінської зрілості регіону (UMI) та резерву підвищення соціально-економічної результативності туристичної сфери (SEPI). Вагові коефіцієнти складових індексу визначено на основі методу аналізу ієрархій Сааті, що забезпечує об'єктивізацію інтегрального оцінювання та науково обґрунтоване визначення пріоритетності трансформації туристичної інфраструктури територій;

– методологічну концепцію формування та функціонування організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку регіональної туристичної інфраструктури, яка, на відміну від існуючих, ґрунтується на двоконтурному механізмі (стратегічному та економічному) з їх подальшим узгодженням у процесі прийняття управлінських рішень. Стратегічний контур забезпечує визначення пріоритетності трансформації, стратегічне позиціонування територій і вибір моделей управління, економічний – передбачає розподіл інвестиційних ресурсів та визначає їх потенційні економічні результати.

Удосконалено:

– методологічний підхід до комплексного оцінювання стану регіональної туристичної інфраструктури, відмінною рисою якого є інтегрування в єдину систему матеріально-ресурсної, соціально-еколого-економічної та інноваційно-інклюзивної складових із застосуванням системи композитних індикаторів, зокрема воєнно-безпекових чинників, що забезпечує об'єктивне визначення рівня розвитку туристичної інфраструктури та її трансформаційного потенціалу;

– просторову модель диференціації регіонів України за рівнем розвитку туристичної інфраструктури, яка, на відміну від існуючих, ґрунтується на інтерпретації результатів інтегрального оцінювання регіонів за типологізацією «ядро – внутрішня напівпериферія – зовнішня напівпериферія – периферія» та оцінюванні стійкості просторової класифікації за допомогою аналізу чутливості до зміни вагових коефіцієнтів, що забезпечує виявлення просторових закономірностей і територіальних диспропорцій та дозволяє якісно оцінити стан регіональної туристичної інфраструктури;

– науково-практичні засади оцінювання мультиплікативного ефекту туристичної інфраструктури на основі моделі міжгалузевого балансу «витрати–випуск», що, на відміну від існуючих розробок, передбачає формування інтегрованого сектора «туристична інфраструктура» шляхом агрегування взаємопов'язаних видів економічної діяльності та паралельне обчислення мультиплікаторів першого і другого типів. Це дозволяє

обґрунтовувати внесок туристичної інфраструктури у формування валового регіонального продукту та визначати її роль як драйвера економічної активності, що генерує додатковий економічний ефект у транспорті, торгівлі, будівництві, харчовій промисловості та інших суміжних сферах, сприяючи збалансованому розвитку територій і посиленню впливу галузі на розвиток національної економіки;

- економіко-математичну модель підтримки інвестиційних рішень щодо інноваційного розвитку регіональної туристичної інфраструктури в умовах обмеженого бюджету, яка ґрунтується на використанні індексу пріоритетності трансформації туристичної інфраструктури як інтегрального критерію диференційованого розподілу інвестиційних ресурсів. Поділ бюджету на гарантовану та пріоритетну складові забезпечує поєднання територіальної збалансованості базової підтримки з концентрацією ресурсів відповідно до потреби у трансформації та управлінської спроможності регіонів;

- економіко-математичне забезпечення оцінювання потенційних результатів інвестування в регіональну туристичну інфраструктуру, особливістю якого є послідовна інтеграція в єдину систему індексу пріоритетності трансформації туристичної інфраструктури, адаптивного коефіцієнта потенційного мультиплікативного ефекту, функціонально залежного від рівня управлінської зрілості території, індексу інвестиційного забезпечення, індексу потенційного економічного ефекту та сукупного економічного імпульсу. Стійкість отриманих результатів оцінюється за допомогою аналізу чутливості та імітаційного моделювання методом Монте-Карло в межах установлених сценарних припущень;

- методичний підхід до стратегічного управління, який, на відміну від існуючих, ґрунтується на переході від результатів комплексного оцінювання території до вибору стратегічних управлінських рішень через визначення стратегічної групи, ідентифікацію домінуючих управлінських потреб, функціональне зіставлення з референтними моделями управління, сформованими на основі європейського досвіду, вибір організаційної моделі, пріоритетної та комплементарних стратегій інноваційного розвитку. Підхід передбачає адаптацію складу показників, ваг і шкал до територіальних систем різного ієрархічного рівня.

Набуло подальшого розвитку:

- понятійно-категоріальний апарат економіки туристичної діяльності шляхом уточнення змісту поняття «регіональна туристична інфраструктура», яку, на відміну від поширених, запропоновано розглядати як територіально організовану багаторівневу соціально-економічну систему взаємопов'язаних матеріально-ресурсних об'єктів, сервісних та інформаційно-комунікаційних засобів, а також інституційно-управлінських механізмів, взаємодія яких забезпечує доступність туристичних ресурсів та їх залучення до формування, просування і споживання туристичного продукту, створення безпечних та інклюзивних умов перебування відвідувачів і передумов для формування соціально-економічних ефектів у регіоні;

– теоретичні положення хронологізації наукового дискурсу у сфері інновацій у туристичній діяльності, специфіка яких полягає у поєднанні ретроспективного бібліометричного аналізу та змістової систематизації наукових публікацій за ключовими тематичними кластерами, що дозволило виявити трансформацію наукових уявлень про інноваційний розвиток регіональної туристичної інфраструктури та структурувати предметне поле дослідження;

– інструментарій оцінювання структурної збалансованості інвестиційного забезпечення регіональної туристичної інфраструктури, особливістю якого є комплексне використання показників рівня та стабільності інвестиційної активності, інвестиційної віддачі, інвестиційної ємності, а також статистичної оцінки взаємозв'язку між обсягами інвестицій і результатами функціонування її структурних компонентів (транспорт, колективні засоби розміщення, громадське харчування, сфера мистецтва, спорту, розваг та відпочинку), що дає змогу виявляти невідповідність між обсягами інвестування та економічною віддачою окремих сегментів туристичної інфраструктури й обґрунтовувати стратегічні напрями їх інноваційно-інвестиційної трансформації;

– наукові положення щодо інституційного забезпечення інноваційного розвитку регіональної туристичної інфраструктури, особливістю яких є застосування авторської типології регіонів України за домінуючими управлінськими профілями. Типологію сформовано за результатами оцінювання управлінської зрілості та функціонального зіставлення з європейськими референтними моделями управління туристичними DESTINATIONAMI, що дало змогу обґрунтувати диференційований підхід до вибору моделей управління відповідно до інституційних характеристик, домінуючих управлінських потреб і особливостей розвитку туристичної інфраструктури.

Практичне значення одержаних результатів. Прикладна цінність дисертаційної роботи Герасименко Т.В. полягає в доведенні теоретичних і методичних положень до рівня практичних інструментів, придатних для використання органами публічного управління, територіальними громадами та суб'єктами туристичного бізнесу. Запропоновані розробки можуть застосовуватися для оцінювання стану туристичної інфраструктури, визначення пріоритетів її трансформації, вибору моделей управління DESTINATIONAMI та обґрунтування інвестиційних рішень. Окремі положення дисертації апробовано під час виконання господарських договорів щодо дослідження туристично-рекреаційного потенціалу Царичанської та Перещепинської територіальних громад Дніпропетровської області у 2023–2025 рр. Це дало змогу перевірити практичну придатність запропонованих підходів до виявлення інфраструктурних обмежень, оцінювання потенціалу туристичного розвитку та формування стратегічних орієнтирів DESTINATIONAMI.

Теоретико-методологічні й прикладні положення дисертації інтегровано також в освітній процес НТУ «Дніпровська політехніка» при викладанні

дисциплін «Стратегічне управління туристичними дестинаціями» та «Рекреаційна економіка».

Наведене підтверджує практичну значущість результатів дослідження та можливість їх використання при розробленні програм розвитку туризму, удосконаленні управління туристичними дестинаціями й обґрунтуванні інвестиційних проєктів у сфері туристичної інфраструктури.

Повнота висвітлення наукових положень і результатів дисертації в опублікованих працях. Основні результати дослідження висвітлено у 64 наукових працях загальним обсягом 55,7 авт. арк., з яких 42,06 авт. арк. належать особисто авторці. Публікаційний доробок включає одноосібну монографію, 8 розділів у колективних монографіях, 3 статті у виданнях, індексованих у Scopus та Web of Science, 34 статті у фахових виданнях України, 3 статті в іноземних фахових виданнях та 17 публікацій апробаційного характеру.

Тематика опублікованих праць охоплює теоретичні засади розвитку туристичної інфраструктури, методи її оцінювання, інноваційно-інвестиційне забезпечення, управління туристичними дестинаціями та формування стратегічних рішень. Представлені публікації відображають основні етапи й результати дисертаційного дослідження та засвідчують достатню повноту їх наукового оприлюднення й апробації.

Оцінка структури, викладу та оформлення дисертації. Дисертація має логічно завершену структуру та складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг роботи становить 557 сторінок, з них 397 сторінок основного тексту; використано 530 джерел, результати дослідження представлено у 103 таблицях та на 41 рисунку.

Послідовність викладення матеріалу відповідає логіці проведеного дослідження: від теоретичного осмислення проблематики й формування методичної бази – до аналітичного оцінювання, міжнародних порівнянь, обґрунтування управлінських та інвестиційних рішень і практичної апробації запропонованих підходів.

Матеріал викладено науковим стилем, термінологічний апарат використано послідовно. Таблиці та рисунки сприяють наочному представленню результатів дослідження, а висновки до розділів логічно узгоджуються з викладеним матеріалом. Загалом структура та оформлення дисертації відповідають вимогам докторських дисертацій.

Дотримання академічної доброчесності. Ознайомлення з текстом дисертації та опублікованими за її темою науковими працями дає підстави констатувати дотримання Герасименко Т.В. принципів академічної доброчесності.

Використані в роботі наукові положення, статистичні дані, концептуальні підходи та результати інших дослідників супроводжуються належними бібліографічними посиланнями. Авторські результати чітко відокремлені від запозичених положень, а особистий внесок здобувачки у працях, підготовлених у співавторстві, конкретизовано.

Ознак академічного плагіату, фабрикації або фальсифікації результатів дослідження у представлених матеріалах не виявлено.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертаційної роботи. Високо оцінюючи науковий рівень, методичну насиченість та практичну орієнтованість дисертаційної роботи Герасименко Т.В., слід зазначити, що окремі положення дослідження потребують додаткового уточнення з позицій методології оцінювання туристичних дестинацій, інтерпретації інтегральних показників і верифікації одержаних результатів. У цьому контексті доцільно висловити такі зауваження:

1. У підрозділах 1.1 і 1.3 дисертації представлено два масштабні бібліометричні зрізи публікацій, індексованих у Scopus: за проблематикою туристичної інфраструктури сформовано масив із 4794 документів, а за тематикою інновацій і цифрової трансформації туризму – із 7713 документів. Безперечною перевагою є поєднання кількісної бібліометрії зі змістовою інтерпретацією тематичних кластерів. Разом із тим, у роботі наведено переважно загальну характеристику ключових слів і фільтрів відбору, тоді як повні пошукові рівняння, дата експорту масивів, правила вилучення дублів, тезаурус нормалізації термінів, поріг включення ключових слів і параметри кластеризації VOSviewer не подані в єдиному відтворюваному протоколі. Оскільки саме ці налаштування можуть впливати на конфігурацію мережі та подальшу хронологізацію наукового дискурсу, доцільним видається винесення повного протоколу бібліометричного дослідження до окремого додатка.

2. У підрозділі 4.2 до структури інтегрального індексу розвитку туристичної інфраструктури європейських дестинацій ТІ поряд із характеристиками матеріальної та цифрової бази включено рівень завантаженості засобів розміщення і щільність туристичної діяльності. Зазначені індикатори характеризують не лише сформованість інфраструктури, а й інтенсивність її фактичного використання. Водночас на наступному етапі результативність туристичного розвитку окремо оцінюється за індексом TR, до якого також входять показники туристичної активності й інтенсивності. Через це між ТІ і TR виникає часткове змістове перетинання, яке може ускладнювати інтерпретацію їх співвідношення. Робота виграє б від ще чіткішого розмежування інфраструктурного запасу, ступеня його залучення та власне результативності туристичної діяльності або від відповідного уточнення назви й аналітичного призначення європейського ТІ.

3. Для поглибленого аналізу в підрозділі 4.2 обрано вісім відомих туристичних регіонів Європейського Союзу, які охоплюють столичні, гірські, приморські та острівні дестинації. Проте їх розподіл за одержаними у підрозділі 4.1 кластерами є нерівномірним: п'ять регіонів представляють інтенсивну модель, два – висококонцентровану, один – трансформаційну, тоді як збалансована модель, до якої віднесено 75 із 231 регіону, у кейсовій вибірці не представлена. Отже, термін «репрезентативні регіони» потребує уточнення: вибірка є змістовно контрастною та цілеспрямованою, але не відтворює структуру генеральної сукупності або всіх чотирьох типів. Доцільно було б або включити кейс збалансованої моделі, або чітко визначити таку вибірку як

вибірку референтних туристичних DESTИНАЦІЙ, сформовану за логікою аналітичного кейс-методу.

4. У табл. 4.22 індекси TI і TR, розраховані для регіонів NUTS-2, зіставляються з індексом EI, сформованим на рівні національних економік NUTS-0. Унаслідок цього Відень і Тіроль отримують однакове значення EI Австрії, а Каталонія і Канарські острови – однакове значення EI Іспанії, попри суттєві відмінності їхньої регіональної туристичної спеціалізації. Авторка коректно застерігає, що EI не є оцінкою ефекту конкретного регіону. Однак його табличне співвіднесення з регіональними індексами все ж може створювати ризик надмірної регіональної інтерпретації загальнонаціональних показників. На нашу думку, EI доцільніше позиціонувати як окремий індекс національного контексту функціонування туристичного сектору, а не як третю однорівневу складову порівняння регіональної результативності.

5. Значним методичним результатом підрозділів 4.2–4.3 є формалізація контент-аналізу стратегічних документів через індекси GM та UMI. Водночас бальне кодування якісних управлінських ознак неминуче містить інтерпретаційну складову, а доступність і деталізація офіційних документів різняться між країнами та регіонами. У дисертації докладно наведено критерії, шкали й документальну базу, проте не подано результатів незалежного повторного кодування або показника міжкодерської узгодженості. Тому високий бал може певною мірою відображати не тільки фактичну зрілість управління, а й відкритість та якість документування відповідних практик. Доцільно було б додатково верифікувати частину оцінок незалежним експертним кодуванням, наприклад, із розрахунком коефіцієнта Каппа Коена або іншого показника узгодженості.

6. Для інтерпретації TPI запропоновано п'ять апріорно визначених рівних інтервалів на шкалі від 0 до 1. Такий підхід є прозорим і забезпечує сталість меж у часі. Однак фактичні значення індексу для регіонів України зосередилися лише у двох групах: 19 областей мають високий, а п'ять – середній рівень пріоритетності; три інші інтервали залишилися незаповненими. За такої концентрації універсальна п'ятирівнева шкала має обмежену здатність диференціювати території саме для потреб стратегічного позиціонування та вибору управлінських рішень. Доцільним було б зіставити одержаний розподіл із квантильним групуванням, методом природних меж Дженкса або кластеризацією та показати, чи зберігається стратегічна інтерпретація регіонів за альтернативних правил формування груп.

7. В дисертаційній роботі мають місце деякі редакційні погрішності.

Порушені питання стосуються передусім методичної точності окремих процедур, коректності інтерпретації інтегральних індикаторів та можливостей подальшої верифікації запропонованих підходів. Вони не заперечують одержаних авторкою результатів, а окреслюють напрями їх подальшого розвитку й поглиблення в дослідженнях туристичних DESTИНАЦІЙ. Зазначені положення мають характер фахової наукової дискусії та не змінюють позитивної оцінки дисертаційної роботи в цілому.

Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертаційна робота Герасименко Т.В. за змістом, структурою, рівнем наукової новизни, обґрунтованістю положень, практичною значущістю та повнотою оприлюднення результатів відповідає вимогам пунктів 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197.

Дисертацію подано у вигляді завершеного кваліфікаційного наукового дослідження, що характеризується єдністю задуму, послідовністю викладення та належним рівнем теоретичного, методичного і прикладного опрацювання проблеми.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Герасименко Тетяни Володимирівни є самостійною, завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій запропоновано нове розв'язання важливої наукової проблеми інноваційного розвитку регіональної туристичної інфраструктури в умовах трансформації економіки. Наукова цінність дослідження визначається поєднанням оцінювання інфраструктурного потенціалу з аналізом туристичної результативності, управлінської зрілості та стратегічних моделей розвитку DESTINACIЙ. Заслуговує на позитивну оцінку орієнтація дослідження на визначення ефективності використання туристичної інфраструктури, можливостей адаптації європейських управлінських практик та формування диференційованих стратегічних рішень. Одержані результати характеризуються науковою новизною, належною обґрунтованістю та практичною спрямованістю, достатньо повно представлені в наукових публікаціях і пройшли відповідну апробацію.

Отже, дисертаційна робота Герасименко Тетяни Володимирівни на тему «Інноваційний розвиток регіональної туристичної інфраструктури в умовах трансформації економіки» відповідає встановленим вимогам до докторських дисертацій, а її авторка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри туристичного бізнесу
та рекреації Одеського національного
технологічного університету

 Ірина КРУПІЦА

Проректор з НР та МЗ
Довженко О.В.

Відрук надійшов 10.09.2028 р.
Вчений секретар ЄВР Д08.030.12
Марія Бєлобородько